

OCENJUJEMO

Gledališče

Jean Cocteau: Strašni starši
Mestno gledališče ljubljansko
 ★★★★★

Cocteaujev dramatični vzorec patološko zaznamovanih karakterjev čudaške družine v lahkotnem slogu bulvarnega gledališča na repertoarju malega odra mestnega gledališča je verjetno mišljen v zadovoljevanju želja po sproščnem gledališkem večeru brez »napora« gledalske investicije. Kajti zanimivo je, kako se uprizoritev v spretni režiji Alena Jelena ob podpori dramaturginje Petre Pogorevc in odlični izvedbi igralskega kolektiva skorajda brezšivno odvrti skozi vrtiljak zapletov, da je že skoraj samozadostna, za gledalca predvsem privlačna, prijetna in zapeljiva.

Nedvomno je to tudi očarljivost celotnega odrskega paketa, ki deluje filmsko dražljivo in z mikavno eleganco francoskega šarma. V tej podobi se enotno zlijejo vsi gledališki elementi in podprejo bogat kulturni imaginarij, od prikupne kaotične razpuščenosti življenja v meščanskem udobju in raznovrstnih čustveno-ljubezenskih navezav tudi znotraj družinske postavitve do lahkotne samoumevnosti patološkega egoizma in nekoliko enigmatične spletkarske junakinje. Vse to ovije uprizoritev

v podobo naivne nedolžnosti, srečnega luksuza nevednosti, poreže morebitne ostre robove in dosledno izpelje usmeritev, v kateri so odkloni od normativnosti vpeti v komično fikcijo, pri kateri ni slutiti ne absurdnosti ne pridiha kritične subverzije (kljub koncu, ki vendarle preobrne dano konstelacijo).

Smeš olajša tudi dejstvo, da je družinski sistem znotraj sebe pravzaprav funkcionalen, vsi liki v svoji patologiji podpirajo patologijo drugega in se dopolnjujejo v harmoničnem razmerju, njihova prepletenost pa je dovolj živahna, da vzdržuje pozorno naklonjenost brez sumničavosti in vprašanj. Odlični sta Judita Zidar in Karin Komljanec, sestri popolnoma drugačnih osebnosti. Judita Zidar obarva Yvonne z ljubkostjo raztresene in trpeče dive, ki obstaja zgolj ob pozornosti in ljubezni svojega sicer že odraslega sina (Jernej Gašperin). Karin Komljanec oblikuje Léonie s precizno obvladanostjo izraza, ki dopušča minimalne, a pomenljive namige. Njena redoljubna oseba, o kateri nikoli ni jasno, zakaj je prepustila svojega zaročenca sestri, zdaj pa kot edina z občutkom za realnost finančno in organizacijsko vzdržuje celotno družinsko življenje, se zdi kot variacija *femme fatale* iz kakšnega trilerja zlate filmske dobe. Ne da bi manipulirala z ženskimi čari, a sestri parira z nadzorovano samozavestjo in karizmatično mirno-

stjo. Kakšna karakterna izraznost in moč v tej družini pripada moškemu delu, duhovito poudari tudi kostumografija Belinde Radulović, ko zapuščenemu očetu (Boris Kerč) in sinu (Gašperin), ki se mami izneveri z zaljubljenostjo v drugo, mestoma odvzame hlače. Kerč in Gašperin prepričljivo nastopita kot moška, o kakršnih ljudsko radi rečejo, da »nista prava moška«; nekoliko prepuščena situaciji, a vendarle z lastno energijo, ki dano stanje dejavno in udobno sooblikuje. V njihovi celici je mladi sinovi punci in obenem očetovi ljubici Madeleine odmerjena manj zahtevna vloga, s katero pa se Ajda Smrekar popolnoma zlije. Barbara Stupica postavi dogajanje v učinkovito večfunkcionalno meščansko sobo in na več ravneh podpre zasnovano delo ter razumevanje družinskega ozračja in dinamike; s pohištenim slogom, razgibanostjo in dramaturško utemeljenostjo razvrstitve notranje opreme ter odprtostjo sten, pa tudi z enostavno in izpovedno premestitvijo scenskih elementov ob spremembi prizorišča. Obisk pri Madeleine je grožnja spremembe za družino. Je tudi ukalupljanje in utesnjevanje v morebitne vzorce »normalnosti«. A pomanjkanja tej družini ne moremo očitati. Njen sistem je čvrst, mehanizmi jasni, za rdečo zaveso pa se gledalcem ne kažejo v presojo, temveč v zabavo.

NIKA ARHAR

FOTO PETER GIORDANI